

Info vedr. opsigelse af arbejdsgiverbetalte fridage m.v. på det statslige område

Baggrund:

I gennem den seneste tid har dels en række generelle fagretslige sager på statens område og udmeldinger fra Moderniseringsstyrelsen skabt en del røre i pressen og blandt CS' medlemmer.

CS' centralorganisation, CO10, har i den forbindelse udarbejdet nedenstående juridiske vurdering af sagerne samt vurdering af handlemuligheder.

Opsigelse af arbejdsgiverbetalte fridage

Enkelte statslige arbejdspladser har opsagt de arbejdsgiverbetalte fridage juleaftensdag, nytårsaftensdag og grundlovsdag.

Det juridiske grundlag – for de mange grupper, der enten er omfattet af, eller følger tjenestemændenes arbejdstidsaftale (herunder CS' medlemskreds) – er, at juleaftensdag, nytårsaftensdag og grundlovsdag ikke er (søgne)helligdage – og dermed heller ikke fridage.

Efter CO10's opfattelse medfører dette, at det er grundløst at føre sag om, hvorvidt der er tale om en overenskomstmæssig rettighed, idet det af aftalegrundlaget netop fremgår, at det ikke er sådan overenskomstmæssig rettighed.

Derimod kan man måske stille spørgsmålstegn ved, om der på trods af den klare bestemmelse, har udviklet sig en arbejdsretlig kutyme, der enten fraviger eller supplerer selve aftalen.

CO10's vurdering er dog, at der i så fald alene er tale om en fravigende kutyme, der efter normal praksis kan opsiges med et passende varsel, normalt 3 måneder.

Djøf (og AC) har rejst en sag mod SKAT vedrørende opsigelse af de arbejdsgiverbetalte fridage. I den forbindelse har vi fået oplyst, at det er AC's opfattelse, at de ikke mener, at de direkte er omfattet af – eller følger tjenestemændenes arbejdstidsaftale (i hvert fald for så vidt angår overenskomstansatte). AC's opfattelse er, således, at der ikke er tale om kutymemæssige fridage, men at retten til frihed på disse dage er en integreret del af overenskomsten for akademikere i staten, og at en opsigelse af dagene derfor må behandles på samme måde som andre krav, som arbejdsgiveren måtte have til en overenskomstfornyelse. På denne baggrund mener AC ikke, at et enkelt ministerium kan opsiges overenskomsten for deres (ministeriets) område, eller at dele af overenskomsten kan opsiges til et tidligere tidspunkt.

Arbejdsgiverbetalte pauser

I DR verserer der pt. en sag om opsigelse af betalt frokostpause. Denne kan blive prøveklud for et lignende tiltag i den statslige sektor. De enkeltsager, der hidtil har været om den betalte frokostpause i staten, er hidtil blevet løst konkret og lokalt.

Det følger af tjenestemændenes arbejdstidsaftale (som CS' medlemskreds altså er underlagt), at pauser medregnes i arbejdstiden, hvis de varer mindre end ½ time og den ansatte samtidig står til rådighed for arbejdsgiveren og ikke må forlade arbejdspladsen. Men modsat betyder det også, at hvis den ansatte ikke skal stå til rådighed og kan forlade arbejdspladsen, så er arbejdsgiver ikke forpligtet til at medregne frokostpausen i den daglige arbejdstid.

I lighed med de arbejdsgiverbetalte fridage er det CO10's vurdering, at der alene er tale om en fravigende kutyme, som kan opsiges af arbejdsgiveren, hvis arbejdsgiveren hidtil har planlagt med en arbejdsgiverbetalt frokostpause.

Low performerer

Senest har Moderniseringsstyrelsen afholdt gå-hjem-møder for de statslige arbejdsgiver, hvor emnet blandt andet var, at det er vigtigt at have fokus på de ansatte, som er såkaldte "Low performerer". På møderne deltog en repræsentant fra Kammeradvokaten, som beskrev hvorledes en afskedigelses-procedure skal foregå.

Emnet for gå-hjem-møderne bekræfter det billede de faglige organisationer generelt har af Moderniseringsstyrelsen, nemlig: der er i stigende grad mere fokus på en effektiv udnyttelse af de ansatte fremfor, hvorledes der sikres en attraktiv arbejdsplads med motiverede ansatte. Retorikken er således mere egnet til at skabe demotiverede ansatte.

Ingen har anfægtet Moderniseringsstyrelsens ret til at afholde møderne med det anførte indhold. Det er helt naturligt at arbejdsgiver håndterer ansatte, som ikke lever op til forventningerne. Men retorikken og illustrationerne som blev brugt til gå-hjem-møderne gavner ikke dialogen og tilliden mellem de ansatte og ledelsen. I den forbindelse skal det retfærdigvis nævnes, at Moderniseringsstyrelsens direktør Poul Taankvist har været fremme og beklage illustrationen med fem medarbejdere, som ligger og sover henover et bord.

I tilfældet med gå-hjem-møderne er der ikke tale om en juridisk diskussion, men der er enighed om på organisationssiden, at der er tale om et personalepolitisk meget dårligt signal.

Og hvad nu?

De nævnte sager har bevirket, at CFU – Centralorganisationernes Fællesudvalg – har anmodet finansminister Claus Hjort Frederiksen om et møde. CFU ønsker en drøftelse om Finansministeriet/Moderniseringsstyrelsens ageren som arbejdsgiver. CFU oplever, at dialogen er fraværende.